

PRILOG V -KURIKULUM EDUKACIJE SOCIJALNIH MENTORA, JDN-2024-66

UVOD

Socijalno mentorstvo je nova socijalna usluga definirana člankom 85. Zakona o socijalnoj skrbi („Narodne novine“ broj 18/22, 46/22, 119/22, 71/23 i 156/23) kojom se dugotrajno nezaposlenoj osobi koja je korisnik zajamčene minimalne naknade, djetetu korisniku zajamčene minimalne naknade, osobi s invaliditetom, korisniku kojem prestaje pravo na uslugu smještaja ili organiziranog stanovanja, korisniku koji je žrtva trgovanja ljudima te korisniku nakon izvršenja kazne zatvora, pruža stručna pomoć usmjerena jačanju njegovih snaga i sposobnosti za uspješnije rješavanje nepovoljnih životnih prilika i bolju integraciju u zajednicu u kojoj živi.

Uslugu socijalnog mentorstva pruža stručni radnik Hrvatskoga zavoda za socijalni rad, doma socijalne skrbi ili drugih pružatelja usluga definiranih Zakonom o socijalnoj skrbi koji ima dodatnu izobrazbu iz područja socijalnog mentorstva.

Socijalno mentorstvo je inovativan model rada u sustavu socijalne skrbi Republike Hrvatske uveden u sklopu provedbe mjere C4.3.R2 „Razvoj usluge socijalnog mentorstva“, u okviru Nacionalnog plana oporavka i otpornosti (NPOO), a namijenjeno je pojedincima kojima prijete opasnost od ili su već u marginaliziranom položaju u društvu. Odnosi se na osnaživanje pojedinca kako bi utjecali na svoj socijalni status, napredujući iz isključenosti u uključenost.

Iz perspektive djelatnosti socijalnog rada socijalno mentorstvo je aktivnost kojom socijalni radnik koristeći svoje stručno znanje razvija specifičan odnos i partnerstvo usmjereno na osnaživanje socijalno isključenih korisnika radi promjene njihovog socijalnog statusa odnosno premošćivanja iz pozicije isključenosti u socijalnu uključenost. Razlozi uvođenja usluge socijalnog mentorstva su primjena individualiziranog pristupa koji omogućuje samoaktivaciju dugotrajno nezaposlenih korisnika te motiviranje osoba koje su najviše marginalizirane i najudaljenije od tržišta rada usmjeravanjem na njihove sposobnosti i potencijal kojim raspolažu.

Provedba edukacije socijalnog mentorstva je neophodna i radi održivosti usluge u sustavu socijalne skrbi jer omogućuje prijenos stečenih znanja na stručnjake u sustavu socijalne skrbi. Edukatori moraju imati završeni diplomski studij Socijalnog rada / Socijalne politike ili drugi studij društvenog smjera i imati potvrdu / dokaz da su završili edukaciju za socijalne mentore te iskustvo provođenja programa stručnog usavršavanja za socijalne mentore licenciranog sukladno Pravilniku o standardima i postupku licenciranja programa stručnog usavršavanja za stručne radnike i stručne suradnike u sustavu socijalne skrbi („Narodne novine“ broj 58/22.).

Polaznicima koji steknu kurikulumom predviđene ishode učenja izdaje se odgovarajuća potvrda o sudjelovanju u edukaciji.

Edukacija socijalnih mentora	
CILJEVI	Jačanje kompetencija stručnjaka u sustavu socijalne skrbi s ciljem osposobljavanja za što uspješniju provedbu implementacije socijalne usluge socijalno mentorstvo u radu s pojedincima kojima prijeti opasnost od ili su već u marginaliziranom položaju u društvu.
ISHODI UČENJA	<p>Po završetku edukacije sudionici će steći potrebna znanja i vještine o socijalnom mentorstvu te uložiti i vrijednostima socijalnog mentorstva u sustavu socijalne skrbi. Sudionici edukacije će, također, slijedom usvojenih sadržaja edukacije biti u mogućnosti izraditi, pratiti i evaluirati individualni plan korisnika kroz izgradnju suradničkog odnosa vodeći se načelom individualiziranog pristupa korisniku / mentoriranoj osobi s ciljem poticanja aktivnog angažmana korisnika u prevladavanju socijalne isključenosti te planirati i provoditi prijeko potrebnu suradnju s lokalnom zajednicom/pružateljima usluga u lokalnoj zajednici.</p> <p>Svi sudionici edukacije imat će pisanu provjeru usvojenih znanja i vještina te će dobiti potrebne materijale: potvrdnicu i vodič/brošuru za daljnji rad.</p>
SADRŽAJI	<p>Okvirni osnovni program edukacije socijalnih mentora koji imaju temeljna znanja i vještine komunikacije i poznaju sustav socijalne skrbi (radi o socijalnim radnicima centara za socijalnu skrb) obuhvaća sljedeće sadržaje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Djelotvorno vođenje slučaja - Definiranje i osnovni pojmovi socijalnog mentorstva - Socijalno mentorstvo kao metoda izbora u radu s korisnicima u riziku od socijalne isključenosti – zašto i kada izabrati socijalno mentorstvo? - Socijalno mentorstvo i vođenje slučaja- socijalno mentorstvo kao dio individualnog plana korisnika (općenito): - Socijalna integracija korisnika socijalnog mentorstva - Mapiranje u lokalnoj zajednici <ul style="list-style-type: none"> ● Koordinacija usluga-Integrirani pristup ● Uloge i suradnja Hrvatskoga zavoda za socijalni rad, Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje, organizacija civilnog društva i drugih pružatelja usluga - Obilježja i uloge mentora i mentorirane osobe - Socijalno mentorstvo kao socijalna usluga i model rada – osnovne faze socijalnog mentorstva - Napredovanje - Prikaz mentorskog odnosa iz perspektive socijalnog mentora prema fazama - Supervizija u socijalnom mentorstvu
NAČIN IZVOĐENJA	Edukacija socijalnih mentora provodit će se kroz 4 radionice od kojih svaka traje 2,5 dana (18 sati), s 15-20 sudionika, koje će se organizirati regionalno na 2 lokacije kako bi se obuhvatilo 36 područnih ureda

	<p>Hrvatskoga zavoda za socijalni rad na području RH iz kojih se trebaju educirati socijalni radnici za socijalne mentore.</p> <p>Lokacije i broj radionica po lokaciji:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Grad Zagreb i Zagrebačka županija – 2 ili 3 radionice2. Osijek – 1 radionica <p>1. DAN (7 sati)</p> <p>I. Osnove socijalnog mentorstva</p> <ul style="list-style-type: none">- pauza (osvježenje) - 30 minuta- pauza za ručak - 45 minuta <p>2. DAN (7 sati)</p> <p>II. Faze socijalnog mentorstva</p> <ul style="list-style-type: none">- pauza (osvježenje) - 30 minuta- pauza za ručak - 45 minuta <p>3. DAN (4 sata)</p> <p>Supervizija, pisana provjera usvojenih znanja i vještina, rasprava, evaluacija</p> <ul style="list-style-type: none">- pauza (osvježenje) - 15 minuta <p>Edukacijom će se obuhvatiti 53 stručnjaka. Pružatelji edukacije trebaju uključiti potreban broj izvoditelja najmanje 4 stručnjaka koji će pripremiti, organizirati i provesti edukaciju socijalnih radnika. Stručnjaci koji mogu provoditi edukaciju moraju imati iskustvo provođenja edukacije socijalnih mentora po imati licenciju za provođenje edukacije za socijalne mentore.</p>
METODE POUČAVANJA	<p>Metode izlaganja-tematska predavanja; iskustvene metode (igra po ulogama, simulacija situacije-događaja), participativne i interaktivne metode (razgovor, diskusija, debata, aktivno slušanje), metode analize i interpretacije sadržaja (analiza tekstova, prikaza slučajeva i dr.), metode završavanja aktivnosti (zajednička rekapitulacija, izvještaj), metode prikupljanja podataka (oluja ideja, upitnik, intervju, promatranje, anketa) metode zagrijavanja i opuštanja (razbijanje leda, igra riječi i sl.).</p> <p>Oblici rada: interaktivne radionice, pojedinačni rad, rad u manjim grupama i rad u paru, supervizija.</p>
SUDIONICI:	<p>Socijalni radnici iz područnih ureda Hrvatskoga zavoda za socijalni rad koji rade s ranjivim skupinama korisnika.</p> <p>Broj sudionika po edukaciji: 15- 20.</p> <p>Edukacijom će se obuhvatiti ukupno 53 stručnjaka.</p>
VREMENSKI OKVIR	<p>Travanj - Lipanj 2024.</p>

EVALUACIJA	Provedba evaluacijskog postupka na početku i na kraju edukacije-popunjavanje upitnika (pitanja iz područja očekivanja, teorijskog okvira, radionice, primjenjivosti u stručnom radu, vođenju edukacije). Obrada evaluacijskih upitnika i izrada završnog evaluacijskog izvješće o učincima edukacije.
LITERATURA	<ol style="list-style-type: none">1. Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike, Institut za razvoj tržišta rada i Hrvatska udruga socijalnih radnika Socijalno mentorstvo – Vodič za stručnjake Hrvatskoga zavoda za socijalni rad (lipanj, 20233.)2. Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi Republike Hrvatske (2011): Priručnik za mentore za socijalno uključivanje3. Leutar, Z., Buljevac, M. (2020): Osobe s invaliditetom u društvu4. Šućur, Zoran, Siromaštvo – teorije, koncepti i pokazatelji, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, 2001.5. Bejaković, Predrag, Vodič za socijalnu uključenost, Institut za javne financije, Zagreb, 20096. Ajduković, M. (2012) Vještine interpersonalne komunikacije. U Žižak, A., Vizek Vidović, V., Ajduković, M. (Ur.). Interpersonalna komunikacija u profesionalnom kontekstu (str. 95 -147). Zagreb: Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet.7. Hall, J. A. i Knapp, M. L. (2010). Neverbalna komunikacija u ljudskoj interakciji. Zagreb: Naklada Slap8. Shulman, L. (1996). Vještine pomaganja pojedincima i grupama Osijek: Sunce - Društvo za psihološku pomoć9. Zakon o socijalnoj skrbi („Narodne novine“ br. 18/22, 46/22, 119/22, 71/23 i 156/23)10. Protokol o suradnji Hrvatskoga zavoda za socijalni rad i Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje u pružanju usluge socijalnog mentorstva
MATERIJAL POTREBAN ZA PROVEDBU	Prostor, tehnička oprema (laptop, projektor, dostupnost Interneta), potrošni materijali (papiri, olovke-flomasteri, flip chart), organizacija i dostava obroka i pića, za sudionike tijekom planiranih pauza te putni troškovi i smještaj izvoditelja edukacije, te potvrdnice i vodič/brošura za sve sudionike edukacije.